

§ 34

Samrådsyttrande över Utvecklingsplan Centrum

Ärendenr M-2019/181

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Avdelning miljö och byggs synpunkter och bedömning är nämndens synpunkter och bedömning.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar även om ett tillägg under rubriken Innerstaden som tillåter bebyggelser öster om Smedjegatan mot Prästgatan, enstaka bebyggelser på upp till 15 våningar. I dagsläget finns det redan en fastighet på 10 våningar i kvarteret Laxen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om tillägg under rubriken MKB Luftkvalitet med "det är därför angeläget att intensionerna i detta avseende fördjupas i det fortsatta arbetet".

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om ett tillägg under samma rubrik att "framtida prognoser bör ta hänsyn till den teknologiska utvecklingen".

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om ett tillägg med två ord under rubriken Trafik "Resonemang kring framtida behov av laddstationer för elbilar saknas i utvecklingsplanen. Det är viktigt att främja "trafik och" fordonslösningar som inte bidrar till ökade koldioxid- och kväveoxidutsläpp lokalt".

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kvalitet och samhällsutveckling har aviserat att de har ett samrådsunderlag till utvecklingsplan för Centrum (FÖP) som visas för information och synpunkter mellan 2019-01-23 till 2019-03-20. Miljö- och byggnadsnämnden har därmed tillfälle att komma in med synpunkter på utvecklingsplanen.

Utvecklingsplanens huvudsakliga syfte är att fördjupa intentionerna i program till Vision Luleå 2050. Den hanterar alla typer av samhällsfrågor, den ska visa vilka prioriteringar som behövs för att Luleå centrum ska närma sig en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar stadsdel. Utvecklingsplanen ska ge riktlinjer och rekommendationer för områdets utveckling, beskriva hur det

unika och positiva kan stärkas, ge utrymme för bostäder och arbetsplatser, visa avvägningar mellan olika intressen och motivera dessa, samt vara ett underlag för att rikta och samordna Luleå kommuns arbete.

Avdelning miljö och bygg föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta att avdelningens synpunkter och bedömning är nämndens synpunkter och bedömning.

Sammanträdet

Avdelningen miljö och bygg föredrar ärendet.

Berndt Hällgren (S) yrkar på att man under rubriken Innerstaden tillåter bebyggelser öster om Smedjegatan mot Prästgatan enstaka bebyggelse på upp till 15 våningar. I dagsläget finns det redan en fastighet på 10 våningar i kvarteret Laxen.

Gunnar Nilsson (KD) yrkar på tillägg under rubriken MKB Luftkvalitet med "det är därför angeläget att intensionerna i detta avseende fördjupas i det fortsatta arbetet".

Baran Calisir (M) yrkar på tillägg under samma rubrik att "framtida prognoser bör ta hänsyn till den teknologiska utvecklingen".

Baran Calisir (M) yrkar på tillägg under rubriken Trafik med två ord, "Resonemang kring framtida behov av laddstationer för elbilar saknas i utvecklingsplanen. Det är viktigt att främja de "trafik och" fordonslösningar som inte bidrar till ökade koldioxid- och kväveoxidutsläpp lokalt".

Beslutsgång

Ordföranden ställer först framförda yrkanden under proposition var för sig och finner att nämnden godkänner dessa.

Ordföranden ställer därefter avdelning miljö och byggs förslag under proposition och finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detta förslag.

Avdelning miljö och byggs synpunkter och bedömning

Avdelning miljö och bygg har följande synpunkter på utvecklingsplanen.

Syfte

Avdelning miljö och bygg anser inte att avvägningarna och motiven är tillräckligt tydliga eller att de saknas i utvecklingsplanen (punkt nr 4, "Visa avvägningar mellan olika intressen och motiven för dessa").

Barn och unga

Avdelning miljö och bygg saknar en riktlinje om att det ska finnas pedagogiska, intressanta, bullerfria och tillräckligt stora utemiljöer på våra förskolor och skolor som lockar och inspirerar barn och unga till uteaktiviteter.

Handel

Gods och varutransporter bör inte ske nattetid ur hälsoskyddssynpunkt där bostäder finns. Detta för att inte störa nattsömnerna för de boende.

Grönområden och vattenområden

Under detta kapitel saknas resonemang kring påverkan på vattenområdena från utfyllnaderna i vattnen i de olika utvecklingsområdena. Vilken påverkan kommer detta att ha på miljökvalitetsnormerna? I kapitlet poängteras vikten om att värna den allmänna tillgången till stränderna men det skulle också läggas till att det även gäller för växt- och djurlivet.

Klimat energi och resurser

Riktlinje nr 1, "Förutsättningar för elproduktion på hustak eller fasader ska kartläggas. Fastighetsägare med goda möjligheter ska informeras. (MBN)". Miljö- och byggnadsnämnden är en myndighet med tillsynsansvar och utför därmed inte denna typ av kartläggningar. Detta uppdrag finns inte inom MBNs reglemente och ej heller inom energirådgivningens eller energicoachens arbetsuppdrag.

Trafik

Oavsett de riktlinjer och rekommendationer som finns i utvecklingsplanen, tror avdelning miljö och bygg på att biltrafiken i centrum kommer att öka om befolkningen kommer att dubblas i centrum. Därmed anser vi att det finns risk för ökat buller och ökade luftföroreningar i takt med att befolkningen och därmed även biltrafiken ökar under utvecklingsplanens tidsperiod. Risk finns att miljökvalitetsnormerna för luft inte kommer att klaras i framtiden.

Resonemang kring framtida behov av laddstationer för elbilar saknas i utvecklingsplanen. Det är viktigt att främja de fordonslösningar som inte bidrar till ökade koldioxid- och kväveoxidutsläpp lokalt.

Bebyggelse

Den nedersta riktlinjen "Viktiga landmärken ska vara synliga från infarterna till staden via Bodenvägen och Bergnäsbron samt från Skurholmen och söderifrån." anser

avdelning miljö och bygg är en av de viktigaste riktlinjerna vad gäller stadsplanering och stadsbild och därmed anser vi att den bör vara överst. Luleå är känt för närheten till vattnet och som beskrivs i översiktsplanen är det viktigt att ny bebyggelse tillvaratar rutnätsstadens utblickar mot vattnet.

Hänsyn - riksintressen

Totalförsvaret har ett stoppområde för objekt högre än 45 meter som inkluderar hela centrum. Detta innebär att inget får sticka upp högre än det, inte skorstenar, antenner, med mera på byggnader. Ordet byggnadshöjd används felaktigt när man beskriver stoppområdet, här bör totalhöjd användas istället.

Synpunkter MKB

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för planer där en strategisk miljöbedömning förordas ska beskriva hur hänsyn tas till relevanta miljö kvalitetsmål och annan miljöhänsyn. Utvecklingsplanens miljökonsekvenser bör tydligare framstå i miljökonsekvensbeskrivningen.

MKB Nollalternativet

Nollalternativet som valts blir problematisk eftersom skillnaderna mellan den planerade utvecklingen i utvecklingsplanen och den förväntade utvecklingen av centrum utan utvecklingsplanen, med bara översiktsplanen som grund, inte är så stora mellan alternativen. Det blir därmed svårare att utvärdera utvecklingsplanen.

Exempelvis bedöms antalet bostäder öka med 4000 st (ca 6000 boende) i både utvecklingsplanen och översiktsplanen, det innebär att konsekvenserna efter utvecklingsplanens genomförande gällande luft och buller bedöms som små, när man jämför dem.

MKB Luftkvalitet

I MKBn finns det ett resonemang kring trafikens påverkan på luftkvaliteten. Det finns dock ett flertal andra faktorer som i samband med trafiken kan påverka luftkvaliteten. Det som bör beaktas är t.ex. gaturummens utformning t.ex. slutna gator med bebyggelse på bägge sidor försvårar att luftföroreningar ventileras bort. Utvecklingsplanen föreslår ett antal åtgärder som påverkar utformning av ett antal gator i centrum. Det saknas dock ett resonemang hur detta kommer att inverka på utomhusluften i centrum och även på ljudnivåerna i och med att problematiken med buller och luft oftast hör ihop med varandra. Att utvecklingsplanens genomförande bedöms bidra till en bättre luftkvalitet är tveksamt med tanke på ökad trafik och ökad bebyggelse som stänger in luften. Risk finns att miljö kvalitetsnormerna inte kommer att klaras i framtiden.

MKB Vatten

I MKBn skriver man att utvecklingsplanens genomförande bedöms ha positiva konsekvenser. Man bedömer att en utfyllnad av vattenområdet i Norra utvecklingsområdet inte påverkar statusen i Inre Lulefjärden, men att det kan föra med sig vissa övriga konsekvenser av flera olika slag, t ex påverka från förorenade sedimentlager och grumling under byggtiden som bör utredas. Det är mycket viktigt att utreda utfyllnadens påverkan, samt de övriga konsekvensernas påverkan. I MKBn görs bedömningen att utvecklingsplanens genomförande inte bidra till en försämrad vattenkvalitet. Det är inte bara att vattenkvaliteterna inte får försämrats, de ska nå målen för normerna 2021 och 2027.

MKB Nationella och regionala miljömål

Som ett vägledande dokument i kommunens framtida arbete för hållbar stadsutveckling har utvecklingsplanen betydande inverkan på möjligheten att nå de nationella miljömålen på en kommunal- och även regional nivå. Målet med planen är inte att lösa hela Sveriges miljöproblem men att så långt som möjligt lösa dem i Luleå centrum. Ur det perspektivet har planen inte en begränsad inverkan på möjligheten att lösa de miljöproblem som miljömålen definierar. De miljöproblem som miljömålen ska bidra till att lösa har sin orsak i alla de små och stora val som fattas i Sverige, därför måste miljömålen beaktas i alla verksamheter. Framförallt i kommunens planering som styr samhällsutvecklingen på ett sådant tydligt sätt och över en så lång tid.

MKB Samlad bedömning

Avdelning miljö och bygg saknar en miljöaspekt "resurser". På grund av planerade utfyllnader i vattenområden anser vi att miljöaspekten hushållningen med resurser bör finnas med i MKBn, samt att utvecklingsplanens påverkan på denna miljöaspekt behöver belysas bättre än vad som görs i MKBn. Det gör att utvecklingsplanens ekologiska fotavtryck blir väldigt mycket större än vad det annars skulle vara och behöver därför undersökas mer.

Beslutsunderlag

- Samrådshandlingar för utvecklingsplan för Centrum, miljökonsekvensbeskrivning, samt PM – Lokalisering av bebyggelse.

Alla handlingar finns att se på kommunens hemsida;

<https://www.lulea.se/kommun--politik/hallbar-utveckling/vision-lulea-2050/hallbara-stadsdelar-och-byar/utvecklingsplan-centrum.html>

Beslutet skickas till

Luleå kommun, Samhällsutvecklingskontoret